

Warszawa, 21 lutego 2020 r.
KL/72/39/AZ/2020

Pan

Jan Filip Libicki

Przewodniczący Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej
Senat RP

Pan

Kazimierz Kleina

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych
Senat RP

Szanowni Panowie Przewodniczący,

W związku z posiedzeniem w dniu 25 lutego 2020 r. Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Komisji Budżetu i Finansów Publicznych w przedmiocie rozpatrzenia ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne, pragnę przedstawić stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące rozpatrywanej ustawy.

Uprzejmie proszę o zapoznanie się ze stanowiskiem oraz o przekazanie stanowiska członkom komisji.

Z poważaniem,

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta emerytalne, dalej „Ustawa”

Uwagi ogólne

Publiczny obowiązkowy system emerytalny w naszym kraju składa się z części opartej na umowie międzypokoleniowej i administrowanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz części kapitałowej w postaci Otwartych Funduszy Emerytalnych (OFE) zarządzanych przez Powszechne Towarzystwa Emerytalne (PTE). Udział części kapitałowej został jednak zmniejszony do tego stopnia, że obecnie nie odgrywa ona znaczącej roli w systemie ubezpieczenia emerytalnego. Niewielki jest udział ubezpieczonych przekazujących część składki emerytalnej do OFE i niewielka jest część składki emerytalnej odprowadzana do OFE. W dodatku dopływ środków ze składek jest mniejszy niż odpływ w wyniku tzw. suwaka, czyli stopniowego przekazywania oszczędności z OFE do ZUS przez 10 lat poprzedzających osiągnięcie wieku emerytalnego.

Fundusze emerytalne powinny być relatywnie bezpiecznymi funduszami długoterminowego inwestowania. Trudno jednak prowadzić długoterminową politykę inwestycyjną i efektywnie zarządzać instytucją, której przyszłość jest niepewna, ponieważ ustawicznie jest podważana zasadność jej istnienia. Dlatego należy uznać za racjonalne dokonanie wyraźnego rozdziału na publiczny obowiązkowy system emerytalny, który będzie w całości oparty na międzypokoleniowych transferach, oraz prywatne dobrowolne instytucje oszczędzania na starość.

Po likwidacji OFE całe obowiązkowe składki emerytalne będą przekazywane na indywidualne konta w ZUS, a w momencie przejścia na emeryturę tzw. kapitał emerytalny będzie zamieniany na dożywotnie świadczenie. Ponieważ jest to system wzajemnego ubezpieczenia, w którym wysokość emerytury zależy od średniego dalszego oczekiwanego czasu życia, niemożliwe jest dziedziczenie niewykorzystanych środków. Środki niewykorzystane przez osoby umierające wcześniej niż wynosi średnia będą wykorzystane przez osoby żyjące dłużej od średniej.

Środki przekazane z OFE na Indywidualne Konta Emerytalne (IKE) staną się prywatne, będą podlegać dziedziczeniu, a właściciele będą mogli nimi swobodnie dysponować po osiągnięciu wieku emerytalnego. To rozwiązanie wiąże się z ryzykiem zbyt szybkiego wykorzystania środków przez osoby, którym brak samokontroli i dyscypliny finansowej, ale jest to cena, którą trzeba zapłacić za wyraźne rozdzielanie publicznego systemu emerytalnego i prywatnych instytucji oszczędzania na starość. Skoro oszczędności zgromadzone w IKE są prywatne, nie można ograniczać swobody ich wykorzystania, poza warunkiem osiągnięcia określonego wieku. Poza tym, w przypadku funkcjonowania wielu funduszy emerytalnych trudno jest zaoferować korzystną rentę dożywotnią, ponieważ oczekiwany czas życia na emeryturze zależy od płci, wykształcenia czy dochodów, a nie wiemy jaki będzie skład ubezpieczonych w poszczególnych funduszach. Wysokie ryzyko powoduje zaś obniżenie świadczenia.

Decyzję rządu należy więc ocenić pozytywnie z zastrzeżeniami wskazanymi poniżej.

Po pierwsze, operację trzeba przygotować bardzo dobrze technicznie, aby nie doprowadzić do zmniejszenia wartości aktywów. Oczekujemy w toku procesu legislacyjnego wyczerpującej odpowiedzi na pytania i wątpliwości zgłaszane przez zainteresowane podmioty.

Po drugie, apelujemy aby opłata została pobrana w przyszłości przy wypłacie środków, a nie w momencie przekazania środków z OFE do IKE. Zapłata opłaty z góry zmniejszy kapitał ludzi, tymczasem jego rolą jest pracować na rzecz obywateli. Nie wiadomo, jakie podatki będziemy płacić za dwie czy trzy dekady, ale mimo to, większość zainteresowanych wolałaby płacić podatek dopiero w chwili wypłaty oszczędności.

Jednocześnie pragniemy wyrazić poparcie dla tych uwag Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych z dnia 12 czerwca 2019, które wobec Ustawy pozostają aktualne.

Uwagi szczegółowe

Konfederacja Lewiatan podziela uwagę wyrażoną w stanowisku Izby Gospodarczej Towarzystw Emerytalnych z dnia 23 stycznia 2020 w zakresie przytoczonym poniżej:

4. Umożliwienie zawierania umów oraz komunikowania się z klientem drogą elektroniczną

Proponujemy wprowadzenie następujących zmian:

W art. 15 pkt 1 lit. f) proponujemy zmianę zapisu:

„f) po pkt 18 dodaje się pkt 18a w brzmieniu:

„18a) umowa o dokonywaniu dodatkowych wpłat na IKE – umowa w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku lub w formie pisemnej, zawarta przez oszczędzającego na IKE, o którym mowa w rozdziale 3a, z funduszem inwestycyjnym, którego jest uczestnikiem, w celu gromadzenia oszczędności;”;

W art. 62 ust 1 proponujemy zmianę zapisu na:

„Art. 62. 1. W terminie do dnia 23 sierpnia 2021 r. specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty udostępnia w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej treści na trwałym nośniku lub za pomocą systemu teleinformatycznego, a na wniosek tego oszczędzającego – w postaci papierowej, przesyła do oszczędzającego na indywidualnym koncie emerytalnym, o którym mowa w rozdziale 3a ustawy zmienianej w art. 15, informacje o:[...]”

Dodanie ust. 3 i 4 w art. 91 Ustawy o funduszach inwestycyjnych:

„3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, o którym mowa w art. 26c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz

LEWIATAN

indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1776, z 2018 r. poz. 2215 oraz z 2019 r. poz. ...).

4. Fundusz, o którym mowa w ust. 3, przesyła każdemu uczestnikowi funduszu, w regularnych odstępach czasu, nie rzadziej jednak niż co 12 miesięcy, informację o liczbie i wartości jednostek uczestnictwa posiadanych przez uczestnika funduszu, terminach dokonanych w tym okresie wpłat, wypłat transferowych i innych operacji oraz przeliczeniu tych operacji na jednostki uczestnictwa, o wynikach działalności lokacyjnej funduszu, a także o zasadach polityki inwestycyjnej i celu inwestycyjnym funduszu. Informacja jest przesyłana w trybie i formie uzgodnionych z członkiem funduszu. Tryby i formy przesyłania informacji, które mogą być stosowane w danym funduszu, określa jego statut."

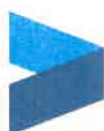
Uzasadnienie:

Niezbędna jest zmiana sformułowania "formy elektronicznej" na "postać elektroniczną", czyli na zapis identyczny jaki występuje w ustawie o PPK. W przypadku pozostawienia "formy elektronicznej" umowa będzie musiała być zawarta poprzez kwalifikowany podpis elektroniczny zgodnie z art. 78 (z indeksem 1) Kodeksu Cywilnego, co praktycznie uniemożliwi zawieranie umów o dodatkowe wpłaty na IKE.

Proponowana dodatkowo zmiana w art. 91 ustawy o funduszach inwestycyjnych ma na celu usunięcie rozbieżności między ustawą o funduszach inwestycyjnych i obecnymi statutami funduszy emerytalnych a przepisami art. 91 UFI (Art. 91. 1. Fundusz inwestycyjny otwarty sporządza i niezwłocznie przekazuje uczestnikowi funduszu pisemne potwierdzenie zbycia lub odkupienia jednostek uczestnictwa, chyba że uczestnik wyraził pisemną zgodę na przekazywanie tych potwierdzeń przy użyciu trwałego nośnika informacji innego niż papier, w innych terminach lub na ich osobisty odbiór.) W obecnych statutach OFE i DFE domyślną formą jest forma elektroniczna (na portalu, nie trwały nośnik), a możliwymi do zastosowania na życzenie członka funduszu są forma mailowa lub papierowa. Należy dodać przepis, który umożliwi stosowanie form określonych obecnie w statutach funduszy OFE i DFE, zgodnie z aktualnymi ustaleniami z klientami. Należy wyłączyć potwierdzenia po każdej transakcji (np. suwakowej), zastępując je wyciągami rocznymi. Jest to rynkowy standard w umowach IKE i IKZE, ale przepis o prowadzeniu IKE bez umowy w nowym SFIO wyklucza możliwość automatycznego zastosowania wyciągu rocznego i formy elektronicznej na portalu.

Konfederacja Lewiatan, KL/72/39/AZ/2020

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

